

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11Csp/125/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118207087
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2019:8118207087.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v spore žalobkyne: Q. Š., H.. XX.X.XXXX, C. Z., H. XX, zastúpený: JUDr. Igor Šafranko, advokát, so sídlom vo Svidníku, Sovietskych hrdinov 163/66 p r o t i žalovanému: HOME CREDIT, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, Piešťany, IČO: 36234176, zastúpený: Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., so sídlom 1. Mája 173/11, Trenčín, o vydanie bezdôvodného obohatenia a prísl. takto

rozhodol:

Žalobu z a m i e t a .

Žalovaný m á voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca žalobou z 21.6.2018 sa domáhal vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 222,62 Eur s úrokmi z omeškania 5% ročne od druhého dňa po dni doručenia žaloby žalovanému. Žalobu odôvodnil tým, že so žalovaným uzatvoril XX.X.XXXX zmluvu o úvere, ktorou mu bol poskytnutý úver 1.100 Eur s ročnou úrokovou sadzbou 37,73%. Žalobca zaplatil žalovanému z tejto zmluvy 1.322,62 Eur. Zmluva podľa jeho názoru neobsahovala povinné náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. c/, f/, j/, k/ zákona č. 129/2010 Z.z., čo spôsobilo bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru podľa § 11 ods. 1 písm. b/ citovaného zákona. V zmluve je tiež uvedený nesprávny údaj o RPMN, ktorý je v rozpätí od 44% do 47% a nie v konkrétnej výške, čo podľa § 11 ods. 1 písm. d/ citovaného zákona taktiež vedie k bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Napokon považoval dohodu o výške úrokovej sadzby za absolútne neplatnú pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka, pretože je trojnásobne vyššia ako priemerná úroková miera z úverov poskytnutých v eurozóne pri obdobnom úvere (11,97% p.a.). Bezdôvodné obohatenie predstavuje rozdiel medzi jeho úhradami a výškou úveru.

2. Žalovaný so žalobou nesúhlasil, podľa jeho názoru nedošlo k žiadnemu prípadu bezdôvodného obohatenia v zmysle § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keďže k plneniu zo strany žalobcu došlo na základe platne uzavretej úverovej zmluvy, ktorá nebola súdom vyhlásená za neplatnú, resp. nebola vyhlásená za bezúročnú a bez poplatkov. Bezdôvodné obohatenie nadobúda charakter peňažného dlhu až rozhodnutím súdu a nie svojvoľným vyhodnotením žalobcu.

3. Žalovaný nesúhlasil ani s tvrdením žalobcu o nesprávnom údaji o RPMN v zmluve, keďže z 9 ods. 2 písm. j/ zákona č. 129/2010 Z.z. nevyplýva, že musí byť uvedená jedným konkrétnym číslom. Presná hodnota RPMN totiž závisí odo dňa, kedy došlo k reálnemu čerpaniu úveru a preto presná výška RPMN bola následne zaslaná žalobcovi v súlade s výpočtom podľa vzorca v prílohe k zákonu č. 129/2010 Z.z. Keďže medzi zaslaním úverovej zmluvy na podpis, dorúčením podpísaného vyhotovenia späť a čerpaním úveru uplynie niekoľko dní, žalovaný mal záujem poskytnúť klientovi korektne presnú a reálnu hodnotu RPMN a preto pri zaslaní finančných prostriedkov bola žalobcovi zaslaná presná

hodnota RPMN. Považuje preto za nesprávne sankcionovať tento jeho korektný prístup bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru. K záveru o tom, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere postačuje uviesť RPMN aj v rozpätí dospel napokon aj Krajský súd v Banskej Bystrici v rozhodnutí 43Co/24/2017, ktorého časť odôvodnenia citoval vo svojom vyjadrení a tiež Okresný súd v Senici v rozsudku 9Csp/188/2017 zo dňa 21.3.2018.

4. V ďalšej časti písomného vyjadrenia žalovaný sa zaoberal dobou trvania zmluvy a termínom konečnej splatnosti úveru. Uviedol, že v zmluve sú objektívne zisiteľné kritéria, z ktorých môže spotrebiteľ tieto údaje zistiť. Tento názor je podľa neho v súlade so závermi rozhodnutia Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/2015 z 9.11.2016. Podobne k záveru o tom, že postačuje, ak v zmluve je uvedená lehota splatnosti len počtom mesiacov po poskytnutí úveru a splatnosť mesačnej splátky, dospeli aj súdy napr. v rozhodnutí Okresného súdu Brezno 4C/40/2014 zo dňa 19.9.2017, Okresný súd Poprad v rozhodnutí 17Csp/158/2017 zo dňa 21.11.2017 alebo Okresný súd Lúčenec 13Csp/132/2017 zo dňa 16.10.2017.

5. Pokiaľ ide o neuvedenie adresy predávajúceho zdôraznil, že išlo o bezúčelový úver, čo vyplýva z bodu 34 zmluvy a preto uvedenie adresy neexistujúceho predávajúceho je nemožné. V závere žalovaný vzniesol námietku premlčania pre uplynutie trojročnej premlčacej doby podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Žalobca realizoval poslednú splátku 16.7.2013, preto pohľadávka je premlčaná.

6. Žalobca nevyužil právo na repliku.

7. Na pojednávanie konané dňa 6.2.2019 sa nedostavil právny zástupca žalovaného, ktorý doručenie predvolania mal riadne vykázané, ale keďže svoju neúčasť písomne ospravedlnil a súhlasil, aby sa pojednávalo v jeho neprítomnosti, súd s poukazom na § 180 CSP uskutočnil pojednávanie v jeho neprítomnosti.

8. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu, písomným vyjadrením žalovaného, zmluvou o hotovostnom úvere zo dňa 16.1.2011, splátkovým kalendárom a zistil tento skutkový stav:

9. Strany uzavreli dňa XX.X.XXXX formulárovú zmluvu o hotovostnom úvere pod č. XXXXXXXXXXXX, ktorou žalovaný poskytol žalobcovi bezúčelový úver 1.100 Eur s ročnou úrokovou sadzbou 37,73%. Žalobca sa zaviazal úver splatiť 48 mesačnými splátkami po 49,67 Eur, teda celkovo mal zaplatiť 2.154,24 Eur. Ako lehota splatnosti je uvedených 48 mesiacov po poskytnutí úveru a to do 15.dňa v poslednom mesiaci. Splatnosť mesačnej splátky bola 15.deň v kalendárnom mesiaci, prvá splátka bola splatná po mesiaci od dátumu poskytnutia úveru. V zmluve je uvedená priemerná hodnota RPMN 46,35% a RPMN od 44% do 47% s tým, že presná hodnota závisí od poskytnutia úveru a klient súhlasí, že presnú výšku RPMN mu spoločnosť oznámi po poskytnutí úveru.

10. V bode 34 úverovej zmluvy sa uvádza, že ide o bezúčelový úver.

11. Podľa splátkového kalendára žalobca zaplatil žalovanému 1.322,62 Eur a poslednú úhradu realizoval 16.7.2013.

12. Súd sa najprv zaoberal tým, či vzniklo žalovanému bezdôvodné obohatenie na úkor žalobcu v zmysle § 451 a násl. Občianskeho zákonníka.

13. Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

14. Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

15. Podľa § 456 Občianskeho zákonníka predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

16. Za účelom vyriešenia tejto otázky bolo potrebné posúdiť zmluvný vzťah medzi stranami podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, teda v danom prípade v znení účinnom od 1.1.2013 do 9.6.2013.

17. Podľa § 1 ods. 2 citovaného zákona spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

18. Podľa § 2 písm. a/ citovaného zákona spotrebiteľom sa na účely tohto zákona rozumie fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania

19. Podľa § 2 písm. b/ citovaného zákona veriteľom sa na účely tohto zákona rozumie fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti,

20. Podľa § 2 písm. d/ citovaného zákona zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa na účely tohto zákona rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom

21. Podľa § 9 ods. 1 citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

22. Obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú vymenované v § 9 ods. 2 citovaného zákona. Medzi nimi pod písm. c/ je uvedená adresa predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

Pod písm. f/ je doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

Pod písm. j/ je ročná percentuálna miera nákladov a celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

Pod písm. k/ je výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplatením zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

23. Podľa § 11 ods. 1 citovaného zákona poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20190101?ucinnost=01.01.2013>>,

b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20190101?ucinnost=01.01.2013>>,

r) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20190101?ucinnost=01.01.2013>> a y) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20190101?ucinnost=01.01.2013>>,

c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20190101?ucinnost=01.01.2013>> alebo

d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

24. Súd nesúhlasí s názorom žalobcu, že v predmetnej zmluve mala byť uvedená adresa predávajúceho, keďže logicky táto náležitosť má byť uvedená len pri tých zmluvách o spotrebiteľskom úvere, ktoré sú účelovo viazané na kúpu konkrétneho tovaru. V tomto prípade však išlo o bezúčelový úver. Je totiž potrebné rozlišovať medzi pojmi veriteľ a predávajúci a v tomto prípade žalovaný má postavenie veriteľa a nie predávajúceho.

25. Súd taktiež nezdieľa názor o chýbajúcej náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. K tzv. členeniu splátok na istinu, úrok a poplatky už existuje tzv. ustálená rozhodovacia činnosť najvyšších súdnych autorít. Ide o 4 rozhodnutia Najvyššieho súdu SR 3Cdo/146/2017 z 22.2.2018, 4Cdo/211/2017 zo dňa 23.4.2018, 3Cdo/56/2018 zo dňa 17.4.2018 a 5Cdo/132/2017 zo dňa 29.10.2018. Najvyšší súd poukázal na nutnosť eurokomformného výkladu sporného zákonného ustanovenia v súlade s článkom 10 ods. 2 písm. h/ smernice Európskeho parlamentu a rady 2008/48/ES z 23.4.2018 a dospel k záveru, že ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. nevyžaduje, aby zmluva o úvere obsahovala presné vymedzenie vnútornej skladby jednotlivých splátok, to znamená určenie aká časť jednotlivých splátok sa použije na splátku istiny a aká jej časť spláca bežné úroky a poplatky. Poukázal aj na závery rozsudku Súdného dvora EÚ vo veci C-42/15 (Home Credit Slovakia a.s. proti Kláre Bíroovej) a zdôraznil, že podrobné informácie o vnútornej skladbe anuitnej splátky podáva veriteľ na žiadosť spotrebiteľa bezplatne a kedykoľvek počas doby trvania zmluvy a vo forme amortizačnej tabuľky.

26. V predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere uzavretej medzi stranami však podľa súdu absentuje termín konečnej splatnosti úveru. Nepostačuje totiž len počet mesačných splátok, keďže ten predstavuje inú povinnú náležitosť zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm. k/ citovaného zákona. Gramatickým a logickým výkladom možno dospieť k záveru, že termín konečnej splatnosti úveru musí byť určený dátumovo.

27. Podľa súdu v zmluve absentuje aj náležitosť, ktorá je uvedená v § 9 ods. 2 písm. j/ citovaného zákona a to RPMN, ktoré má byť určené jedným číslom a nie rozpätím, inak by tento údaj nemal opodstatnenie, ak by postačovalo uviesť nejaké rozpätie. Nepochybne však v zmluve musí byť uvedené nielen RPMN, ale aj predpoklady, ktoré boli použité na jeho výpočet, aby spotrebiteľ vedel, čo vlastne táto hodnota predstavuje a z čoho sa počíta. Strohý údaj len o výške RPMN by totiž nemal žiadnu výpovednú hodnotu pre spotrebiteľa a pritom je jeden z najdôležitejších údajov, keďže je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Preto musí byť v zmluve uvedené z akých predpokladov sa vychádzalo pri jeho výpočte (že je to výška úveru, výška mesačnej splátky, počet splátok, interval splácania a pod.) a to bez ohľadu na to, že tieto atribúty sú uvedené v zmluve, pretože každá z nich osobitne predstavuje ďalšiu povinnú náležitosť zmluvy. Pre úplnosť súd dodáva, že tá istá náležitosť zmluvy, teda vrátane uvedenia predpokladov použitých pre výpočet RPMN v zmluve o spotrebiteľskom úvere je upravená aj v smernici Európskeho parlamentu a rady 2008/48/ES z 23.4.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a to v článku 10 ods. 2 písm. g/.

28. Absencia spomínaných náležitostí vedie k záveru o bezúčinnosti a bezpoplatkovosti úveru podľa § 11 ods. 1 písm. b/, d/ zákona č. 129/2010 Z.z. Žalovaný mal teda nárok len na istinu úveru 1.100 Eur, žalobca mu zaplatil 1.322,62 Eur a teda žalovaný prijal plnenie bez právneho dôvodu vo výške 222,62 Eur, čo predstavuje jeho bezdôvodné obohatenie.

29. Súd sa následne zaoberal námietkou premlčania. Tá predstavuje prostriedok procesnej obrany upravenej v § 152 CSP, podľa ktorého hmotnoprávna námietka je právny úkon strany spôsobujúci zmenu, zánik alebo oslabenie práva protistrany. Znamená to, že musí spĺňať atribúty právneho úkonu upraveného aj vo všeobecných ustanoveniach Občianskeho zákonníka vrátane § 37 ods. 1 a teda v zmysle neho musí byť určitý, čo znamená, že súd je viazaný aj rozsahom vnesenej námietky. V tomto prípade bolo namietané uplynutie objektívnej (teda nie subjektívnej) premlčacej doby, žalovaný totiž poukázal na uplynutie trojročnej objektívnej premlčacej lehoty, keďže žalobca poslednú splátku zaplatil 16.7.2013.

30. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20160701>>). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

31. Podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

32. Aby bolo možné aplikovať desaťročnú objektívnu premlčaciu dobu, na ktorú poukázal právny zástupca žalobcu na pojednávaní, muselo by byť preukázané, že žalovaný sa úmyselne bezdôvodne obohatil na úkor žalobcu. Úmysel môže byť priamy alebo nepriamy. Priamy úmysel je prakticky

nepreukázateľný. O nepriamy úmysel ide, ak žalovaný nechcel priamo sa bezdôvodne obohatiť, ale pre prípad, že k tomu dôjde, bol s tým uzrozumený.

33. Súd naďalej zotrúva na svojej argumentácii z obdobných sporov o nutnosti aplikácie trojročnej objektívnej premlčacej doby, keďže dôkazné bremeno na preukázanie úmyslu žalovaného bezdôvodne sa obohatiť na úkor žalobcu je len na žalobcovi, ktorý musí tento úmysel žalovaného preukázať už v čase uzavretia zmluvy a neskorších platieb žalobcu nad istinu úveru. Žalobca však žiadny dôkaz v tomto smere neprodukoval a svoju argumentáciu vysvetlil len tým, že žalovaný vykonáva podnikateľskú činnosť pri poskytovaní úverov a má ovládať príslušnú právnu úpravu, avšak súd túto argumentáciu považuje za nepostačujúcu. Princíp tejto úvahy by znamenal, že aj sudca, ktorého rozhodnutie zmení alebo zruší súd vyššej inštancie pre iné právne posúdenie veci by mal viesť k záveru, že dotýčny sudca porušil úmyselne zákon, čo súd považuje za absurdné.

34. Pri posúdení tejto otázky je potrebné zohľadniť aj skutočnosť, že každý veriteľ ako podnikateľ poskytuje úver za odplatu, keďže dosiahnutie zisku je charakteristické pre podnikanie. Ide o všeobecne známu skutočnosť a preto aj žalobca, hoci v postavení spotrebiteľa, ak uzatváral úverovú zmluvu so žalovaným, nepochybne si bol vedomý v čase uzavretia zmluvy, že žalovanému má zaplatiť viac ako bol poskytnutý úver a tomu zodpovedali aj dohodnuté splátky. Preto je vylúčené, aby žalovaný ako podnikateľ mal úmysel v čase uzavretia zmluvy bezdôvodne sa obohatiť na úkor žalobcu tým, že uviedol rozpätie RPMN, neuviedol termín konečnej splatnosti úveru alebo predpoklady použité na výpočet RPMN, keďže súdna rozhodovacia činnosť ohľadom týchto náležitostí je stále nejednotná a niektoré súdy považujú obdobné zmluvy za správne, tak ako to vyplýva aj z rozsudkov, na ktoré poukázal žalovaný vo svojom vyjadrení. Pokiaľ teda aj samotné súdy považujú za postačujúce a v súlade so zákonom č. 129/2010 Z.z. vyššie uvedené náležitosti zmluvy je vylúčené, aby žalovaný ich úmyselne neuviedol správne.

35. Podobne súdy už v mnohých rozhodnutiach pri obdobných nárokoch vyslovili záver o trojročnej objektívnej premlčacej dobe plynúcej od poslednej úhrady spotrebiteľa. Ide napr. o rozhodnutia Krajského súdu Banská Bystrica 14Co/128/2014, 17Co/968/2013, 13Co/90/2015, 13Co/518/2015, 12Co/117/2016 alebo Krajského súdu v Prešove 15Co/207/2015, či Krajského súdu v Žiline 9Co/516/2015 a 98Co/267/2016. Z novších rozhodnutí možno poukázať na rozsudok Krajského súdu v Trenčíne 17Co/38/2018 zo dňa 24.10.2018 alebo Krajského súdu v Prešove 9Co/166/2018 zo dňa 13.12.2018.

36. Za zásadné však v súčasnosti možno považovať uznesenie Najvyššieho súdu SR 1Cdo/238/2017 zo dňa 18.10.2018. Aj v prejednávanej prípadе totiž išlo o zmluvu o spotrebiteľskom úvere so záverom o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a predmetom sporu bolo vydanie bezdôvodného obohatenia predstavujúceho rozdiel medzi úhradami spotrebiteľa a istinou úveru. Krajský súd v Prešove, ktorý vychádzal z 10ročnej objektívnej premlčacej lehoty podľa Najvyššieho súdu SR rozhodol nesprávne a k uvedenej problematike dovolací súd uviedol nasledovné: „Samotné všeobecné skutočnosti o profesionálnom podnikateľskom postavení nebankových subjektov v oblasti poskytovania úverov a doterajšia súdna prax týkajúca sa ochrany spotrebiteľov v obdobných prípadoch samé o sebe nemôžu bez ďalšieho zakladať nepriamy úmysel veriteľa. Ako už bolo vyššie uvedené, v predmetnom prípade je nutné dôsledne skúmať vôľovú a vedomostnú zložku zavinenia aplikujúc analógiu podľa trestného práva hmotného pri právnom posúdení formy zavinenia a to s dôrazom na čas konania protiprávneho úkonu resp. získania neoprávneného majetkového prospechu. Pri bezdôvodnom obohatení je preto dôležité zistiť kedy k obohateniu došlo z objektívneho hľadiska a v tom čase preukázať úmysel veriteľa, resp. jeho zavinenie, aby bolo možné jednoznačne posúdiť, či je potrebné aplikovať trojročnú alebo desaťročnú premlčaciu lehotu. Z uvedeného teda zákonite vyplýva, že v prvom rade je potrebné správne právne posúdiť z akého dôvodu došlo k bezdôvodnému obohateniu v zmysle § 451 ods. 2 OZ. Iná situácia nastáva napr. pri bezdôvodnom obohatení bez právneho dôvodu, ako pri bezdôvodnom obohatení z neplatného právneho úkonu z časového hľadiska, kedy k obohateniu reálne došlo. Až po správnom určení okamihu, kedy k obohateniu došlo, je možné pristúpiť ku skúmaniu zavinenia veriteľa, pričom dôkazné bremeno zaťažuje žalobcu. Žalobca musí preukázať, že v čase kedy došlo k obohateniu, mal žalovaný úmysel získať majetkový prospech na jeho úkor. V prípade nepreukázania úmyslu žalovaného (vedomostnej aj vôľovej zložky úmyslu) musí byť aplikovaná všeobecná trojročná objektívna lehota...“ „Dovolací súd konštatuje, že právny záver odvolacieho súdu ohľadne toho, že samotný fakt, že nebankový subjekt poskytujúci úver spotrebiteľovi je v postavení profesionálneho podnikateľa

vo všeobecnosti bez ďalšieho nemôže zakladať úmysel tohto nebankového subjektu bezdôvodne sa obohatiť na úkor spotrebiteľa. Z uvedeného vyplýva, že právne posúdenie objektívnej premlčacej lehoty súdmi nižších inštancií boli nesprávne“.

37. Súd v tejto súvislosti poukazuje aj na článok 2 ods. 2 CSP, podľa ktorého právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo.

38. Princípom právnej istoty sa už v minulosti v mnohých svojich rozhodnutiach zaoberal aj Ústavný súd SR. Ide o rozhodnutia IV.ÚS 499/11 z 22.11.2011, ako aj IV.ÚS 92/09, I.ÚS 87/93, PL ÚS 16/95, II.ÚS 80/99, III.ÚS 356/06, IV.ÚS 209/2010, PL ÚS 6/04, III. ÚS 328/05, ktoré zdôraznili, že obsahom princípu právneho štátu je vytvorenie právnej istoty, že na určitú právne relevantnú otázku sa pri opakovaní v rovnakých podmienkach dáva rovnaká odpoveď. Diametrálne odlišná rozhodovacia činnosť všeobecného súdu o tej istej právnej otázke za rovnakej alebo analogickej skutkovej situácie, pokiaľ ju nemožno objektívne a rozumne odôvodniť, je ústavne neudržateľná. Aj keď právne závery všeobecných súdov obsiahnuté v ich rozhodnutiach nemajú v právnom poriadku Slovenskej republiky charakter precedensu, ktorý by ostatných sudcov rozhodujúcich v obdobných sporoch zaväzoval rozhodnúť identicky, napriek tomu protichodné právne závery vyslovené v analogických prípadoch neprispievajú k naplneniu hlavného účelu princípu právnej istoty ani k dôvere v spravodlivé súdne konanie.

39. Pokiaľ teda Slovenská republika je právnym štátom, ako sa to uvádza v článku 1 ods. 1 Ústavy SR, potom je potrebné zachovávať princíp právnej istoty a v súvislosti s ním akceptovať právne závery vyšších súdnych autorít, čo v danom prípade je reprezentované spomínaným rozhodnutím Najvyššieho súdu SR. Jeho nerešpektovanie by bolo možné vyhodnotiť aj ako svojvoľu v rozhodovaní, ktorá je neprípustná.

40. Súd teda vychádzal zo záveru o trojročnej objektívnej premlčacej dobe, nakoľko žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal úmysel žalovaného bezdôvodne sa obohatiť, čo znamená, že trojročná premlčacia doba začala plynúť od 16.7.2013 a uplynula 16.7.2016. Námietka premlčania bola teda vznesená dôvodne a preto súd žalobu zamietol.

41. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP. Nezistil totiž žiadny dôvod pre aplikáciu § 257 CSP, ktorý možno použiť len vo výnimočných prípadoch. Súd totiž v úvode pojednávania v rámci predbežného právneho posúdenia vyslovil svoj právny názor na danú problematiku a upozornil žalobcu a jeho právneho zástupcu, že v prípade ich trvania na žalobe uvedenú okolnosť súd bude považovať za okolnosť vylučujúcu možnosť aplikácie § 257 CSP. Keďže žalovaný bol v spore v celom rozsahu úspešný, súd mu priznal aj nárok na plnú náhradu trov konania.

42. O výške nároku na náhradu trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach. V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 364 C.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 C.s.p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 C.s.p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nespĺní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.